

Załącznik do Uchwały Nr 22/2014
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego
w Goworowie z dnia 24.10.2014r.

Załącznik do uchwały Nr 65A/2014
Zarządu Banku Spółdzielczego
w Goworowie z dnia 24.10.2014 r.

**POLITYKA W ZAKRESIE STOSOWANIA
„ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO”,
DLA INSTYTUCJI NADZOROWANYCH
W BANKU SPÓŁDZIELCZYM W GOWOROWIE.**

Goworowo, 2014

Rozdział I. Wstęp

§1

1. Polityka w zakresie stosowania "Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych" w Banku Spółdzielczym w Goworowie zwana dalej "Polityką" określa podstawowe zasady stosowania i nadzoru nad Zasadami wprowadzonymi Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku ./Dz. Urz. KNF poz. 17.

2. Podstawowe cele to:

- 1) zapewnienie zgodności Działań Banku z Zasadami,
- 2) zapewnienie efektywnych mechanizmów wdrożenia Zasad w Banku,
- 3) wskazanie zasad poszczególnych organów Banku, jak również komórek organizacyjnych w zakresie realizacji przyjętych przez Bank Zasad,
- 4) wskazanie mechanizmów ujawnień w zakresie realizacji Zasad.

§2

Użyte w polityce pojęcia oznaczają:

- 1) **Bank**- Bank Spółdzielczy w Goworowie.
- 2) **Rada Nadzorcza**- Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Goworowie
- 3) **Zarząd**- Zarząd Banku Spółdzielczego w Goworowie
- 4) **Zasady**- dokument "Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych" wydany przez Komisję Nadzoru Finansowego 22 lipca 2014 roku.

Rozdział II. Podstawowe cele, które Bank uwzględni na etapie wdrożenia zasad ładu korporacyjnego

§3

1. Bank Spółdzielczy podejmując decyzję o przyjęciu i wdrożeniu zasad ładu korporacyjnego, ma przede wszystkim na uwadze potrzebę:

- 1) zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Banku Spółdzielczego jako nieodłącznego elementu rynku finansowego, jednocześnie,
- 2) zabezpieczenia bezpieczeństwa depozytów, zgromadzonych w Banku,
- 3) umożliwienie prowadzenia działalności Banku w sposób przejrzysty,
- 4) zapewnienia stabilnego prowadzenia przez Bank bieżącej działalności bankowej.

2. Jednocześnie wdrażając zasady ładu korporacyjnego Bank uwzględni także:

- 1) potrzebę zdobycia zaufania klientów do banku i jednocześnie,
- 2) zapewnienie ochrony praw klientów w bezpośrednich relacjach z klientami Banku, a także,
- 3) potrzebę zapewnienia reguł uczciwego obrotu w zakresie realizacji usług bankowych.

3. Jednocześnie należy uwzględnić fakt, że Bank jako podmiot prawny uczestniczący bezpośrednio w obrocie gospodarczym powinien przyczyniać się do:

- 1) społeczno-ekonomicznego rozwoju kraju i jednocześnie,
- 2) wzrostu zamożności społeczeństwa, oraz
- 3) rozwoju edukacji społeczeństwa.

Rozdział III. Zakres podmiotowy zasad ładu korporacyjnego

§4

1. Budując ład korporacyjny, Bank ma na uwadze w szczególności fakt, że problematyka ta dotyczy relacji tak kształtowanych wewnątrz Banku jak też mających charakter zewnętrzny w stosunku do Banku.

2. I tak w przypadku relacji, które są związane z wewnętrzną działalnością Banku Spółdzielczego, przyjmuje się, że problematyka ta dotyczy:

- 1) relacji między kierownictwem Banku i pracownikami Banku,
- 2) wzajemnego podziału zadań i odpowiedzialności członków Zarządu Banku w procesie zarządzania Bankiem,
- 3) udziału Rady Nadzorczej w procesie sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością Banku Spółdzielczego,
- 4) relacji występujących między Zarządem Banku i Radą Nadzorczą w systemie zarządzania Bankiem.

3. Natomiast wdrażając zasady ładu korporacyjnego w relacjach zewnętrznych, Bank uwzględni i ma na uwadze w szczególności ukształtowanie na właściwym poziomie:

- 1) zasad polityki informacyjnej tak w stosunku do klientów jak też w stosunku do członków Banku,
- 2) relacji między Bankiem i klientami Banku,
- 3) współdziałania Banku z członkami (udziałowcami) Banku,
- 4) współpracę z sektorem bankowym oraz innymi instytucjami ustawowo uprawnionymi do udzielania kredytów,
- 5) relacji między Bankiem Spółdzielczym i Bankiem Zrzeszającym.

4. W stosunkach Banku z udziałowcami, Bank przede wszystkim dokonuje oceny relacji Banku, w szczególności Zarządu Banku z:

- 1) Zebraniami Grup Członkowskich oraz
- 2) Zebraniem Przedstawicieli.

Rozdział III. Znaczenie ładu korporacyjnego w strukturze organizacyjnej Banku Spółdzielczego

§5

1. Uwzględniając potrzebę zapewnienia ładu korporacyjnego w strukturze organizacyjnej Banku Spółdzielczego Bank ma na uwadze potrzebę zapewnienia:

- 1) przejrzystości struktury (tj. stworzenie struktury jasno określającej podział zadań przypisanych poszczególnym ogniom tej struktury),
- 2) kształtowanie takiej struktury organizacyjnej, która w pełni obejmowałaby wszystkie segmenty działalności Banku,
- 3) pełnego monitoringu wszystkich rodzajów ryzyka istotnych dla Banku.

2. Jednocześnie kształtując optymalną strukturę organizacyjną Bank ma na uwadze:

- 1) zapewnienie właściwej kadry pracowników, której będą powierzone zadania stosownie do podziału zadań i kompetencji przyjętych tak w statucie jak też w pozostałych regulacjach wewnętrznych, w szczególności,

2) kwalifikacje osób, które będą pełniły stosowne funkcje w Radzie Nadzorczej i Zarządzie Banku uwzględniając w tym przypadku wymogi kwalifikacyjne określone przez wytyczne EBA z dnia 22.10.2012 r., a ponadto,

3) uwzględnienie istniejących uwarunkowań, które wynikają z postanowień ustawodawstwa pracy.

3. Jednocześnie kształtując strukturę organizacyjną Bank uwzględnia w szczególności całościowy kształt działań, które powinny być podejmowane w zakresie związanym z zarządzaniem ryzykiem, a w szczególności:

1) przyjęcie kompleksowego systemu sprawozdawczości wewnętrznej, która to sprawozdawczość przede wszystkim powinna zapewniać:

- a) identyfikację poszczególnych rodzajów ryzyka istotnych dla Banku,
- b) oszacowanie bezpiecznego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- c) zasady pomiaru ryzyka istotnych dla Banku, w szczególności w drodze,
- d) wyznaczenia poziomu bezpiecznego limitu dla każdego rodzaju ryzyka, a następnie,

2) zapewnienie właściwego obiegu informacji zarządczej, której obieg powinien zapewniać pełne monitorowanie poziomu ryzyka każdego rodzaju z zachowaniem jednocześnie obowiązku przestrzegania tajemnicy prawnie chronionej.

Rozdział IV. Zasady kształtowania polityki **w zakresie wynagrodzeń zapewniające** **niezbędny ład korporacyjny**

§6

1. W zakresie wynagrodzeń ustalanych tak dla Rady Nadzorczej i Zarządu Banku jak też dla pracowników Banku, Bank powinien uwzględniać w szczególności:

1) potrzebę stosowania przejrzystych zasad ustalania wynagrodzeń dla:

- a) członków Rady Nadzorczej,
- b) członków Zarządu Banku,
- c) pracowników Banku i jednocześnie,

2) przestrzeganie zasady uzależnienia wysokości wynagrodzeń w sposób adekwatny tak do pełnionej funkcji jak też do zakresu obowiązków i zadań przypisanych dla danego stanowiska pracy, mając także na uwadze stopień odpowiedzialności w/w osób związany z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą,

3) aktualną sytuację ekonomiczno-finansową Banku.

2. Natomiast przystępując do działań zmierzających do ustalenia właściwego poziomu wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej Bank uwzględnia:

- 1) stopień zaangażowania członków Rady w procesie zarządzania Bankiem, w tym,
- 2) w zakresie niezbędnych działań, które powinna realizować Rada Nadzorcza w ramach sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością Banku, oraz,
- 3) potrzebę realizacji w określonych sytuacjach dodatkowych działań, które musi podejmować Rada Nadzorcza w przypadku niekorzystnej sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku.

3. Kształtując natomiast wysokość wynagrodzeń ustalanych dla poszczególnych członków zarządu, Bank ma na uwadze:

- 1) obowiązek uwzględnienia podziału wynagrodzeń dla tych osób na składniki stałe i zmienne,
- 2) potrzebę przyjęcia, że w zakresie kształtowania zmiennych składników wynagrodzenia, obowiązują odrębne reguły przewidziane w „Zasadach polityki ustalania zmiennych

składników wynagradzania dla członków organów zarządzających w Banku” opartych na postanowieniach uchwały KNF nr 258/2011,

3) sytuację ekonomiczno-finansową Banku, w tym osiągnięte wyniki i wskaźniki przyjęte jako podstawa do kształtowania zmiennych składników wynagradzania.

Rozdział V. Rola systemu kontroli wewnętrznej w kształtowaniu w Banku ładu korporacyjnego

§7

1. Kształtując i następnie wdrażając ład korporacyjny w system kontroli wewnętrznej, Bank ma na uwadze, w szczególności, że w każdym przypadku kontrola realizowana w ramach tego systemu powinna:

- 1) wspierać cały proces decyzyjny w ramach systemu zarządzania Bankiem, jednocześnie,
- 2) zapewniać skuteczne i efektywne działania Banku oraz,
- 3) pozwolić na terminową i wiarygodną sprawozdawczość finansową, a przede wszystkim,
- 4) zapewnić realizację zadań, które ma realizować Bank w pełni zgodną tak z regulacjami prawnymi zewnętrznymi i wewnętrznymi z uwzględnieniem w szczególności tak ustaw i rozporządzeń wykonawczych jak też uchwał oraz Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Bank powinien w celu zapewnienia ładu korporacyjnego systemowo ocenia jednocześnie funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w Banku, w celu rozstrzygnięcia czy jest celowym:

- 1) wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej Banku, samodzielnej komórki audytu wewnętrznego, czy też ewentualnie,
- 2) przekazanie realizacji zadań związanych z kontrolą realizowaną w ramach audytu wewnętrznego do Banku Zrzeszającego na zasadach określonych w umowie zrzeszenia.

§8

Realizując natomiast w każdym przypadku kontrolę wewnętrzną funkcjonalną, Bank ma zawsze na uwadze:

- 1) weryfikację mechanizmów kontrolnych pod kątem efektów tej kontroli, a ponadto
- 2) monitoring w zakresie realizacji działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości w ramach tej kontroli, przy jednoczesnym,
- 3) zapewnieniu objęcia tą kontrolą wszystkich segmentów działalności Banku.

§9

Przyjmując natomiast organizację kontroli wewnętrznej przewidującą wyodrębnienie komórki audytu wewnętrznego Bank w takim przypadku:

- 1) zapewnia niezależność osób realizujących zadania audytu wewnętrznego w drodze wyłączenia możliwości realizacji innych zadań, przez audytora wewnętrznego i jednocześnie,
- 2) umożliwia bezpośredni kontakt audytora wewnętrznego z Prezesem Zarządu Banku,
- 3) zapewnia możliwość bezpośredniego dostępu audytora z Przewodniczącym Rady Nadzorczej,
- 4) umożliwia udział audytora tak w posiedzeniach Zarządu Banku jak też w posiedzeniach Rady Nadzorczej, w przypadku gdy w porządku obrad przewidziana jest ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) uzależnia możliwość rozwiązania umowy o pracę z audytorem od zgody Rady Nadzorczej.

Rozdział VI. Uwzględnienie zasad ładu korporacyjnego
w procesie zarządzania kadrami z jednoczesnym
uwzględnieniem zasad dobru i kwalifikacji członków
Zarządu Banku i Rady Nadzorczej

§10

1. W procesie zarządzania kadrami, Bank uwzględnia na etapie powierzania wykonywania określonej pracy:

1) posiadanie przez daną osobę stosownego doświadczenia teoretycznego, mając na uwadze w szczególności:

- a) wykształcenie i ewentualnie,
- b) udział w szkoleniach specjalistycznych, kursach itp.,
- 2) dysponowanie odpowiednią wiedzą praktyczną, związaną z wykonywaniem pracy w okresie poprzedzającym podjęcie pracy w Banku,
- 3) potrzebę realizacji uprawnień pracowniczych, które Bank jako pracodawca powinien zapewniać dla danego pracownika,
- 4) możliwość wykonywania pracy w sposób rzetelny i terminowy.

2. Natomiast kształtując skład osobowy Zarządu Banku, Bank przyjmuje zasadę, że kandydaci do sprawowania tej funkcji powinni posiadać:

- 1) niezbędne kompetencje do kierowania Bankiem i jednocześnie,
- 2) umiejętności niezbędne do sprawowania tej funkcji, oraz
- 3) dawać rękojmię należytego wykonywania obowiązków związanych z wykonywaniem funkcji.

3. Przystępując do oceny kandydatów na członków Zarządu, Bank zawsze ustala czy kandydat:

1) posiada niezbędne kwalifikacje zawodowe, w tym:

- a) doświadczenie teoretyczne, które pozyskał w drodze ukończenia stosownej szkoły w szczególności posiadającej specjalizację w zakresie bankowości i finansów, a następnie,
- b) czy kandydat poszerzał te doświadczenia w drodze uczestnictwa w różnego rodzaju szkoleniach, oraz czy posiada,
- c) doświadczenie praktyczne, które nabył w związku ze sprawowaniem wcześniej funkcji członka organu zarządzającego lub też sprawowaniu innej funkcji zawodowej lub związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej pozarolniczej, nie wykluczając umiejętności związanej z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, jak też, czy
- d) cieszy się niekwestionowaną reputacją, w szczególności wykluczającą tak odpowiedzialność karną jak też uczestnictwo w upadłości danej firmy lub też niewypłacalność firmy stanowiącej własność kandydata, ewentualnie udział w innych procesach sądowych związanych z rozliczeniem zobowiązań finansowych, w tym z tytułu nierozliczonych kredytów, pożyczek itp.

4. Także kandydaci na członka Rady Nadzorczej powinni mieć kompetencje oraz spełniać te same warunki, które zostały przypisane dla członka Zarządu Banku, wskazane w ust. 2.

5. Natomiast dokonując oceny indywidualnej każdego z członków Zarządu, Bank ponadto w ramach zapewnienia ładu korporacyjnego w tym organie dokonuje oceny funkcjonowania tego organu jako całości przyjmując w każdym przypadku, że Zarząd Banku powinien:

- 1)składać się z członków, którzy wzajemnie uzupełniają się w procesie realizacji zadań nałożonych na ten organ i jednocześnie Zarząd ten powinien,
 - 2)kierować się bezpieczeństwem Banku, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa depozytów zgromadzonych w Banku, a ponadto uwzględniać fakt, że Zarząd powinien być,
 - 3)jedynym organem uprawnionym ale także i odpowiedzialnym za sprawowanie tego zarządu, przy czym należy mieć na uwadze fakt, że,
 - 4)na Zarządzie Banku spoczywają obowiązki w zakresie:
 - a) rozpatrywania spraw kierowanych do Banku,
 - b)planowania przewidywanej działalności bankowej,
 - c) podejmowania stosownych decyzji za wyjątkiem spraw zastrzeżonych dla innych organów Banku,
 - d)kierowania bieżącą działalnością Banku,
 - e) kontrolowania w ramach systemu kontroli wewnętrznej całej działalności statutowej Banku, ponadto organ ten powinien,
 - 6)w sposób precyzyjny podzielić zadania i kompetencje które mają być przypisane poszczególnym członkom Zarządu przyjmując jednak zasadę kolegialnej odpowiedzialności całego Zarządu Banku z tytułu zarządzania Bankiem, nie zapominając, że,
 - 7)sprawowanie funkcji członka Zarządu powinno wykluczyć lub w znacznym stopniu wyłączyć zaangażowanie danego członka Zarządu w inną działalność, nie związaną z zarządzaniem Bankiem.
- 8.Dokonując natomiast oceny funkcjonowania Rady Nadzorczej jako całości, Bank uwzględnia na wstępie, że Rada Nadzorcza przede wszystkim działa w imieniu Banku, ale jest jednocześnie reprezentantem członków Banku przynależnych do macierzystej Grupy Członkowskiej i jednocześnie ma na uwadze:
- 1)posiadanie przez Radę Nadzorczą pełnej zdolności do wykonywania nadzoru bieżącego w zakresie realizacji celów strategicznych, przy czym do tego organu należy także,
 - 2)sprawowanie nadzoru w zakresie oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka istotnego dla Banku, oraz,
 - 3)realizowanie funkcji nadzoru nad działalnością finansowo-księgową Banku tak w zakresie prawidłowego sporządzenia sprawozdania finansowego jak też w zakresie zmian w polityce rachunkowości, wskazując jednocześnie,
 - 4)na potrzebę kierowania się przez Radę Nadzorczą jak też przez poszczególnych członków Rady, obiektywną oceną i osądem, przyjmując następnie,
 - 5)zasadę kształtowania liczebności Rady w nawiązaniu do wielkości Banku, oraz potrzebę dokonywania przez Radę wyboru Przewodniczącego posiadającego stosowne doświadczenie i umiejętność kierowania tym organem z zapewnieniem osobistej niezależności, a także,
 - 6)potrzebę zapewnienia w składzie Rady członków posiadających stosowne kwalifikacje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej, przy jednoczesnym przyjęciu,
 - 7)zasad współpracy między Radą Nadzorczą i biegłym rewidentem, a ponadto,
 - 8)potrzebę oceny przez Radę Nadzorczą czynności związanych z realizowaną kontrolą sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta, przy założeniu, że,
 - 9)obowiązek sprawowania funkcji przez członków Rady Nadzorczej będzie realizowany w sposób aktywny i z pełnym zaangażowaniem, przy założeniu, że,
 - 10)problematykę związaną z ewentualnym konfliktem własnych interesów członka Rady z interesem Banku, rozpatrywać będzie właściwy organ sądowy, przy czym
 - 11)realizowanie przez Radę Nadzorczą systemowo swojej funkcji statutowej będzie dokonywane w sposób stały przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby zwoływania posiedzeń Rady nie rzadziej niż co dwa miesiące, a ponadto,

12) potrzebę podejmowania działań przez Radę Nadzorczą w sytuacji stwierdzenia poważnych nieprawidłowości, zmierzających do zobowiązania Zarządu Banku tak skierowania danej sprawy do właściwych organów ścigania jak też ewentualnie na potrzebę wystąpienia do określonych organów o sporządzenie stosownych opinii czy też analiz, także,

13) dokonywanie oceny przez Radę Nadzorczą przestrzegania przez Bank „zasad ładu korporacyjnego”.

Rozdział VII. Ład korporacyjny w relacjach z członkami (udziałowcami) Banku Spółdzielczego

§11

1. Bank mając na uwadze potrzebę zachowania ładu korporacyjnego w relacjach z członkami (udziałowcami) Banku przyjmuje, że:

1) w każdym przypadku Bank jest zobowiązany przy zachowaniu bezpieczeństwa Banku, do działania w interesie członków Banku z poszanowaniem interesów klienta, natomiast,

2) przekazując istotne informacje dla członków Banku, do których Bank jest zobowiązany, niezbędnym jest zawsze zachowanie tajemnicy prawnie chronionej, w szczególności tajemnicy bankowej, przy czym

3) członkowie Banku powinni uwzględniać zasadę, że możliwość ich oddziaływania na działalność Banku istnieje jedynie za pośrednictwem organów statutowych Banku Spółdzielczego, w szczególności przy udziale takich organów jak Zarząd Banku, Zebranie Grupy Członkowskiej, Rada Nadzorcza czy też Zebranie Przedstawicieli, z tym, że,

4) w każdym przypadku tak Bank jak też członkowie Banku zobowiązani są w ramach współpracy i współdziałania zapewnić przede wszystkim bezpieczeństwo Banku, w szczególności bezpieczeństwo depozytów zgromadzonych w Banku.

2. Uwzględniając przedstawione w ust. 1 podstawowe zasady współdziałania z Bankiem, członkowie (udziałowcy) Banku Spółdzielczego w celu zachowania ładu korporacyjnego powinni natomiast mieć na uwadze, że:

1) w każdej sytuacji w relacjach z Bankiem, członek Banku powinien kierować się interesem Banku, ponadto

2) w przypadku zaistnienia potrzeby lub powstania zagrożenia dla Banku, członkowie Banku powinni podjąć działania zmierzające do dokapitalizowania Banku w drodze wniesienia dodatkowych udziałów członkowskich, w szczególności w przypadku, gdy zagrożona jest płynność finansowa, przy czym,

3) w przypadku zamiaru podjęcia działań przez członków Banku zmierzających do ewentualnej wypłaty dywidendy z zysku (nadwyżki bilansowej) niezbędnym jest każdorazowe dokładne przeanalizowanie czy poziom funduszy własnych Banku w pełni zapewnia wymogi kapitałowe pozwalające na pokrycie wszystkich rodzajów ryzyka istotnych dla Banku.

**Rozdział VIII. Znaczenie polityki informacyjnej Banku
dla ładu korporacyjnego w relacjach z członkami (udziałowcami) oraz klientami Banku**

§12

1. Przyjmując i realizując zasady polityki informacyjnej, Bank zapewnia dla członków Banku a w szczególności dla klientów Banku, niezbędne informacje w zakresie:
- 1) oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku i jednocześnie z drugiej strony,
 - 2) planów rozwojowych Banku, w tym strategię Banku jak też przyjęte założenia rocznego planu finansowego.
2. Jednocześnie przyjęta polityka informacyjna powinna być:
- 1) całkowicie przejrzysta tak dla członków (udziałowców) jak też dla klientów Banku, a ponadto,
 - 2) zapewniać stosowny dostęp do wszystkich istotnych informacji dla działalności Banku, z uwzględnieniem jednak zachowania tajemnicy prawnie chronionej w szczególności tajemnicy bankowej i jednocześnie,
 - 3) uwzględniać procedury zapewniające możliwość kierowania stosownych zapytań i wniosków ze strony członków (udziałowców) lub też klientów Banku oraz uzyskiwania odpowiedzi ze strony Banku na postawione pytania i zgłaszane wnioski.

**Rozdział IX. Wdrożenie ładu korporacyjnego
w relacjach z klientami Banku**

§13

1. W kontaktach z klientami, Bank stosuje i zapewnia zachowanie dobrych praktyk, które będą pogłębiać zaufanie do Banku Spółdzielczego, przyjmując w tym zakresie zasadę, że wszelkie działania Banku w procesie uzgadniania realizacji określonych czynności bankowych, powinny charakteryzować się:
- 1) pełną rzetelnością, zapewniając w ten sposób klienta o pełnej zgodności oferowanych produktów bankowych z regulacjami prawnymi obowiązującymi w Banku i jednocześnie,
 - 2) solidnością, co wiąże się z obowiązkiem Banku zrealizowania zapotrzebowania na dane usługi bankowe w określonym terminie i według wszelkich dobrych praktyk, które są stosowane w Banku, a także,
 - 3) wiarygodnością, czego przejawem będzie realizacja określonych potrzeb klientów na warunkach dwustronnie uzgodnionych.
2. Jednocześnie realizując zapotrzebowanie klientów na określone usługi bankowe, Bank powinien w pełni realizować postanowienia zawartych umów przy pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami i regulacjami, wewnętrznymi, przy czym w przypadku potrzeby uzgodnienia warunków umów z klientami, Bank powinien mieć na uwadze:
- 1) dobrze pojęty interes Banku, z uwzględnieniem,

- 2) słusznego interesu klienta, nie pomijając,
 - 3) potrzeby zachowania równowagi stron umowy, którą Bank powinien przestrzegać mimo przewagi wynikającej z wiedzy profesjonalnej pracowników Banku.
3. Także kierowane pisma do klientów jak też wszelkie informacje a także umowy i dokumenty bankowe Bank formułuje w sposób precyzyjny, przejrzysty i zrozumiały.
4. Również w bezpośrednich kontaktach z klientami Bank powinien traktować tego klienta:
- 1) z należytym szacunkiem,
 - 2) nie stosując w stosunku do niego działań dyskryminujących.

§14

1. Oferując usługi bankowe w formie reklamy, Bank zobowiązuje się w przypadku formułowania określonego przekazu reklamowego do stosowania następujących reguł, przyjmując, że:
- 1) każda informacja Banku powinna być przedstawiona w sposób rzetelny, jednocześnie,
 - 2) przekaz reklamowy nie może wprowadzać w błąd klienta, przy jednoczesnym uwzględnieniu w tym przekazie wyłącznie informacji, która jest w pełni zgodna tak z przepisami ogólnie obowiązującymi jak też z regulacjami wewnętrznymi, z zachowaniem,
 - 3) zasad wynikających z dobrych obyczajów, przy uwzględnieniu w szczególności,
 - 4) zasad wiążących się z uczciwym obrotem.
2. Wskazując natomiast na obowiązek Banku nie wprowadzania w błąd klienta w przekazie reklamowym, Bank w każdym przypadku w tym przekazie reklamowym zobowiązuje się wskazywać:
- 1) szczegółowe dane dotyczące produktu bankowego, w szczególności prawa i obowiązki klienta,
 - 2) korzyści, które można osiągnąć z tytułu korzystania z reklamowanego produktu,
 - 3) ponoszone koszty, które obciążają klienta,
 - 4) okres dostępności reklamowanego produktu,
 - 5) poziom ryzyka wiążącego się w szczególności z korzystaniem z danego produktu reklamowanego.
3. Jednocześnie publikując dany produkt reklamowy w środkach masowego przekazu lub na zasadach zewnętrznej reklamy, Bank zobowiązuje się:
- 1) sprawdzać w każdym przypadku, czy właściwie został przedstawiony charakter i konstrukcja przekazu reklamowego, ponadto
 - 2) zapewnić potencjalnemu klientowi dostęp do wszystkich materiałów, które w sposób całkowity powinny obrazować istotne cechy dla danego produktu reklamowego, oraz
 - 3) zastosować rozwiązania graficzne, które nie powinny utrudniać odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami dot. produktu reklamowanego, a także
 - 4) wskazać precyzyjnie źródło prezentowanych informacji.

Rozdział X. Zachowanie zasad ładu korporacyjnego w postępowaniu związanym z rozpatrywaniem skarg i reklamacji

§15

Bank w celu zapewnienia prawidłowego postępowania w zakresie składanych do Banku skarg i reklamacji postanawia wyodrębnić w strukturze organizacyjnej komórkę organizacyjną, która będzie zobowiązana do kompleksowego rozpatrzenia skarg i reklamacji składanych tak przez klientów Banków jak też członków (udziałowców) banku, przyjmując, że zadania tej komórki będzie realizować w Banku komórka organizacyjna – stanowisko d/s organizacyjno-samorządowych i kadr.

1. Ustala się następujące zadania tej komórki:

- 1) rejestrowanie kolejno wszystkich skarg i reklamacji składanych we wszystkich komórkach i jednostkach organizacyjnych Banku, następnie,
- 2) wszechstronne analizowanie złożonych skarg i reklamacji w szczególności pod względem prawnym z jednoczesnym przedłożeniem Zarządowi Banku stanowiska, które powinien prezentować w odpowiedzi na skargę lub reklamację, natomiast z chwilą otrzymania ostatecznego stanowiska zajętego przez Zarząd Banku,
- 3) kierowanie do osoby składającej skargę lub reklamację pisemnej odpowiedzi, w sposób zapewniający potwierdzenie odbioru pisma przez osobę składającą skargę lub reklamację.

2. W postępowaniu związanym z rozpatrywaną skargą lub reklamacją, Bank ma na uwadze:

- 1) terminowe rozpatrywanie skarg i reklamacji,
- 2) zasadę rzetelnego i wnikliwego oraz obiektywnego rozpatrzenia każdej skargi i reklamacji,
- 3) obowiązujące w danej sprawie przepisy ogólnie obowiązujące oraz stosowne regulaminy obowiązujące w Banku,
- 4) zasady uczciwego obrotu i dobrych obyczajów,
- 5) przestrzeganie istotnych reguł, które powinny być uwzględnione w odpowiedzi na skargę lub reklamację a w szczególności wskazanie w odpowiedzi:
 - a) rozstrzygnięcia merytorycznego,
 - b) uzasadnienia faktycznego,
 - c) uzasadnienia prawnego,
 - d) możliwość polubownego rozpatrzenia skargi lub reklamacji,przy ewentualnym udziale Związku Banków Polskich lub innego organu mediacyjnego.

Rozdział XI. Ład korporacyjny w systemie zarządzania ryzykiem

§16

1. Bank uwzględniając ład korporacyjny w systemie zarządzania ryzykiem, przyjmuje, że zarządzanie ryzykiem obejmuje:

- 1) identyfikację ryzyka istotnego dla działalności Banku Spółdzielczego, a następnie
- 2) pomiar poziomu ryzyka bezpiecznego dla Banku, oraz
- 3) monitorowanie i kontrolę poziomu każdego rodzaju ryzyka istotnego dla Banku.

2. Jednocześnie w ramach systemu zarządzania ryzykiem, Bank stosuje niezbędne mechanizmy zapewniające systemowo ocenę poziomu każdego rodzaju ryzyka, w szczególności, w ramach, których wyróżnia się:

- 1) opracowane procedury wewnętrzne zapewniające pełną ocenę wszystkich ryzyk istotnych dla Banku,
- 2) wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej Banku komórki organizacyjnej monitorującej poziom wszystkich istotnych ryzyk dla Banku,
- 3) przyjęcie i zatwierdzenie limitów ustalanych dla bezpiecznego poziomu każdego ryzyka istotnego dla Banku.

3. Ponadto w ramach struktury organizacyjnej Banku, przyjmuje się, że:

- 1) za skuteczne zarządzanie ryzykiem odpowiedzialny jest Zarząd Banku, przy czym,
- 2) każdy z członków Zarządu Banku nadzorujący określony rodzaj ryzyka, nie powinien być jednocześnie odpowiedzialny za segment działalności banku generujący ten rodzaj ryzyka.

4. Natomiast Rada Nadzorcza w ramach nadzoru nad systemem zarządzania ryzykiem:

- 1) zatwierdza strategię Banku w części dot. zarządzania ryzykiem,
- 2) ocenia systemowo zgodność prowadzonej przez Zarząd polityki w zakresie zarządzania ryzykiem z przyjętą strategią Banku,
- 3) nadzoruje Zarząd Banku w zakresie realizacji rocznego planu finansowego w części dot. zarządzania ryzykiem,
- 4) okresowo ocenia poziom istotnych rodzajów ryzyka istotnych dla Banku w oparciu o informacje przedkładane przez Zarząd Banku.

Rozdział XII. Przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego w relacjach z innymi Bankami

§17

1. W bezpośrednich relacjach między Bankiem Spółdzielczym a innymi bankami działającymi w oparciu o ustawę – Prawo bankowe, Bank przestrzega:

- 1) reguł i zasad uwzględniających rzetelność przekazywanych wzajemnie informacji,
- 2) zasadę lojalności i jednocześnie wzajemnego zaufania,
- 3) wystrzegając się jednocześnie działań mających charakter nieuczciwej konkurencji.

2. Natomiast współpraca Banku Spółdzielczego z innymi Bankami przy wykonywaniu czynności bankowych powinna uwzględniać:

- 1) zasadę wzajemności, oraz
- 2) zasadę równości, przy czym,
- 3) informacja przekazywane między bankami powinny być:
 - a) w pełni aktualne,
 - b) zgodne ze stanem rzeczywistym.

3. Jednocześnie w relacjach z innymi Bankami, Bank Spółdzielczy zobowiązuje się:

- 1) nie podejmować działań mających na celu przedstawienie negatywnych ocen w stosunku do pozostałych Banków, natomiast,
- 2) w razie sporu pomiędzy Bankami dążyć do polubownego rozstrzygnięcia w pierwszym etapie przy udziale mediatora, przy czym,

- 3)w reklamach stosowanych przez Bank Spółdzielczy, unikać możliwości przedstawiania Banków konkurencyjnych w negatywnym świetle, a także,
4)nie powinien podważać, w szczególności w Internecie, braku profesjonalizmu lub rzetelności czy też uczciwości w działaniach innych Banków.

Rozdział XIII. Zakończenie

§18

Realizując zasady ładu korporacyjnego, Bank uwzględnia ponadto i stosuje w sprawach nieuregulowanych w niniejszych zasadach:

- 1)Wytyczne skierowane do sektora bankowego przez Komisję Nadzoru Finansowego, w formie zasad ładu korporacyjnego,
- 2),„Kodeks Etyki Bankowej” Związku Banków Polskich.

§19

Niniejsze zasady przyjęte przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Goworowie